

การปรับเปลี่ยนการเกษตรเคมีไปเป็นการเกษตรอินทรีย์
เพื่อความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมของเกษตรกรบ้านป่าไผ่
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

สายัณห์ กุลวงศ์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมษายน 2547

การปรับเปลี่ยนการเกษตรเคมีไปเป็นการเกษตรอินทรีย์
เพื่อความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมของเกษตรกรบ้านป่าไผ่
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

สายัณห์ กุลวงศ์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

..... ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี

..... กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. มณี สุวรรณ

..... กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรรณิการ์ ภูประเสริฐ

19 เมษายน 2547

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี เพราะความกรุณาอนุเคราะห์อย่าง ดีจาก รองศาสตราจารย์ประหยัด ปานดี ประธานกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ที่ให้ คำปรึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ กรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระที่ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในงานวิจัย และขอกราบ ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ ภูประเสริฐ กรรมการ สอบการค้นคว้าแบบอิสระที่ ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขงานการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณ ธาตุ ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่ก่อให้เกิดธรรมชาติที่สวยงามและเป็นแหล่ง ขององค์ความรู้ของวิชาทุกแขนง ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ตลอดมา ด้วยความรักและเมตตาธรรม

ขอขอบพระคุณ เกษตรกรบ้านป่าไผ่ทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูล ด้วยดีตลอดมา ขอขอบพระคุณ คุณศักดิ์ดา มณีวรรณ ที่เอื้อเฟื้อที่พักอาศัยตลอดระยะเวลาใน การเก็บข้อมูล ขอขอบใจ นายเทพพร ประไพธัง กัลยามิตรที่ให้ความช่วยเหลือเสมอมายามตก ทุกข์ได้ยาก ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกท่าน ขอขอบคุณ น้อง เพื่อน และพี่ ชาว MEM 5 ภาคพิเศษทุกท่าน ที่ให้ความรัก ความเมตตา และมิตรภาพ เสมอมา

ขอขอบพระคุณคุณยายเวียง จองลีพันธ์ และคุณยายเสริญ นาโควงษ์ ที่ให้การ เลี้ยงดูและสอนให้เรียนรู้ชีวิตจากธรรมชาติในช่วงเยาว์วัย

ขอกราบขอบพระคุณ ค่าน้ำนมของคุณมารดา ที่เลี้ยงดูบุตรชายทั้ง 6 คน ด้วยความ ล้ำบาก และเฝ้าดูการเจริญเติบโตของลูกๆ เสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา ผู้เป็นครูคนแรกในชีวิตที่สอนให้รู้จักตัวหนังสือ ชี้แนะ แนวทางในการดำเนินชีวิตตลอดมา

สุดท้ายนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างของความสำเร็จครั้งนี้ ขอมอบเป็นคุณความดีตอบแทน ความรัก ความเมตตา ความห่วงใย ที่บิดา – มารดา ที่มีต่อบุตรทุกๆ คน และขอมอบให้แก่ดวง วิญญาณของคุณยายเวียง จองลีพันธ์ ที่ตลอดชีวิตไม่เคยรู้จักกับตัวหนังสือเลย แต่อาศัยตำรา จากธรรมชาติหล่อเลี้ยงชีวิตและลูกหลานตลอดมา